

El guardià de l'estany Negre

Miquel Sánchez,
40 anys al refugi Ventosa i Calvell

ROSA M. BOSCH CAPDEVILA

EL GUARDIÀ
DE L'ESTANY NEGRE

Miquel Sánchez,
40 anys al refugi Ventosa i Calvell

Col·lecció Annapurna - 11

EL GUARDIÀ DE L'ESTANY NEGRE

Miquel Sánchez,
40 anys al refugi Ventosa i Calvell

Rosa M. Bosch Capdevila

Primera edició: març de 2022

© del text: Rosa M. Bosch Capdevila

© de la imatge de la coberta: Jordi Play

© de l'edició:
9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977602591
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: 3 x Tres

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-1356-176-9

DL T 64-2022

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

A l'Oriol, a la Glòria i als Molaires.

GRÀCIES!

A tot l'equip del Ventosa, a les persones que encara hi treballen i a les que, en el passat, hi han dedicat una part de les seves vides. A Ona Hernández, Nieves Callado, Joanes Olalde, Pau Senosa, Helena Anjel, Júlia Busquets, Ruth Fornos, Irene Fresneda, Roger López de Haro, Nati Allievi, Yaye Campillo, Fabio Levi i, especialment, al fotoperiodista Quim Farrero, sempre a punt per aclarir dubtes i autor de la presentació d'aquest llibre. Tots han tingut paciència per respondre les meves llargues bateries de preguntes.

A Oriol Baró, testimoni de l'evolució del Ventosa aquests darrers anys; als seus companys del programa de formació de guies de muntanya de l'institut de la Pobla de Segur Joan Belmonte i Pau Gómez, i a Tasio Ortiz, del centre Kirolene, de Durango.

A Antoni Olivella, responsable de refugis del Centre Excursionista de Catalunya, i a Jordi Vicente, del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, per ajudar-me a reconstruir els orígens de la cabana de l'estany Negre.

Al pilot David Varo, que tan bé sap explicar com funciona l'intendència d'alçada; a la família Jordana, de Barruera; a Lola Villar i a Xavier Soriano, d'Erill la Vall, sempre a punt per donar-me un cop de mà a l'hora de recopilar més dades sobre la Vall de Boí, principal punt de partida per arribar al Ventosa.

A Ramon Bisen, un entranyable pastor amb mil històries per explicar.

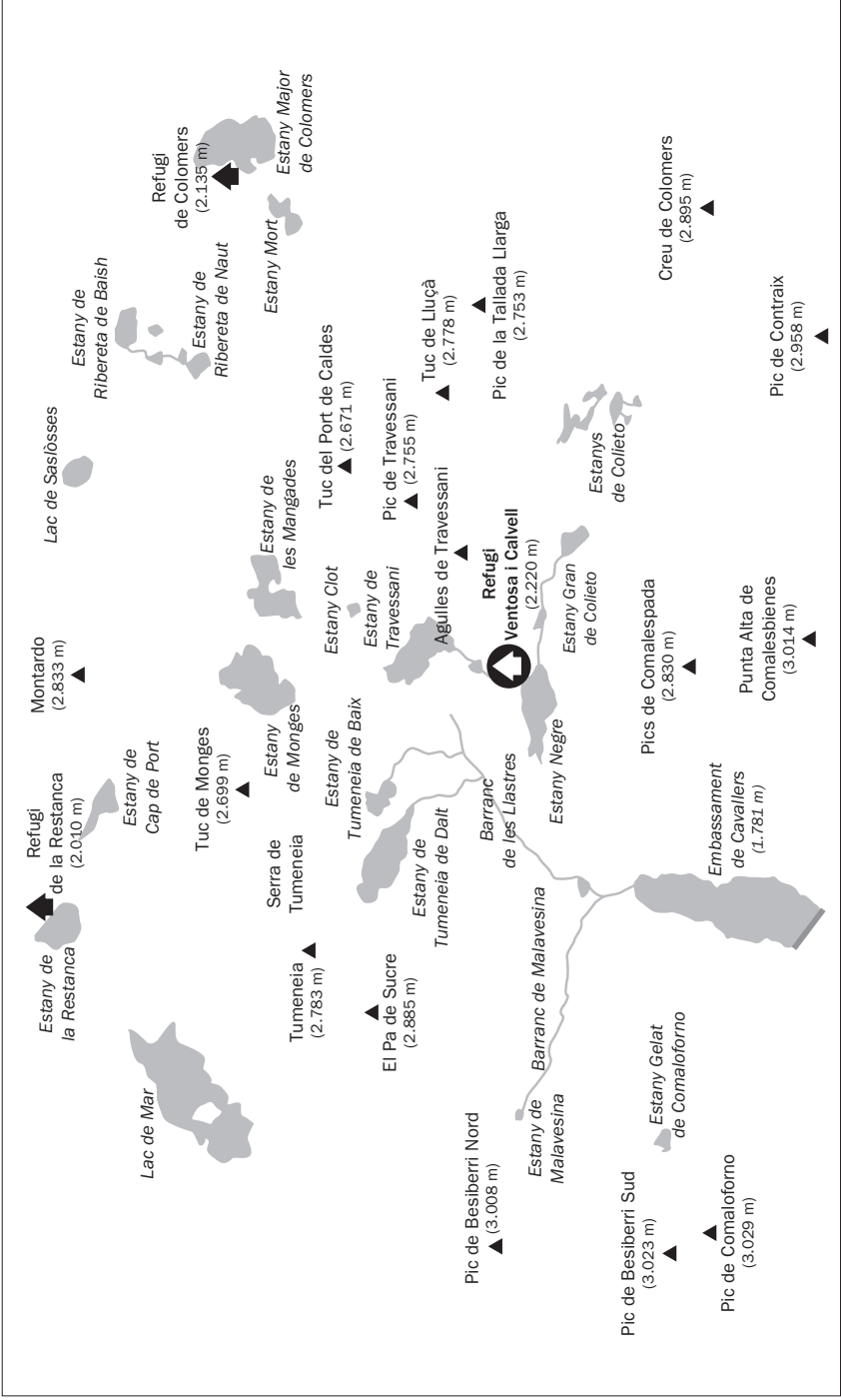
A Araceli Segarra, Alfons Valls i Salva Campillo, companys d'aventures del Miquel.

A Ferran Latorre, que va començar a somiar amb l'Everest, quan era adolescent, aquells dies que va passar al Ventosa.

I a la Belén i el Miquel, que durant el darrer any i mig han aguantat sense piular interrogatoris de tercer grau.

ÍNDIX

PRESENTACIÓ: Tres elements, <i>per Quim Farrero</i>	9
Ximpleries les mínimes, això és un refugi	13
De Barcelona a Aigüestortes amb escapada al Manaslu.....	17
La cabana de Joan Ventosa i Calvell.....	25
Una dècada prodigiosa a l'estany Negre	27
Cap al sostre del món.....	33
L'Everest del Narayan	37
Una època de descoberta	43
Els viatges: «El mal de l'Àfrica»	45
La Carros de Foc, els canvis s'acceleren.....	53
L'arribada de la Belén: «Això és el paradís»	59
Més qualitat de vida amb la remodelació del refugi.....	63
Reobrir en temps de covid.....	81
Benvinguda, Ona. Un equip cohesionat.....	87
Temporada alta a més de 2.000 metres	93
Converses sobre accidents i una motxilla misteriosa.....	97
Sopa de lleties a l'hora punta.....	103
Intendència d'alçada.....	109
La voràgine del cap de setmana.....	115
Hostes amb pedigrí: de Habeler a Audoubert.....	121
L'hivern, l'essència dels orígens	127
La família creix	137
Punt final amb regust de <i>quiche</i> de molsa.....	141

PRESENTACIÓ

TRES ELEMENTS

Aquesta és una història amb tres elements bàsics: un refugi, un guarda i algú que n'explica la història.

El primer element és el refugi Ventosa i Calvell. Un lloc fantàstic. Això és un fet evident. De la mateixa manera que és evident que hi ha molts llocs fantàstics. El planeta n'és ple; però, per algun motiu i més enllà de possibles raons objectives, a l'hora de valorar un lloc, hi ha aquells factors addicionals, personals, que fan que un indret en concret sigui especial, únic.

Molts tenim un lloc de preferència, un lloc on ens sentim còmodes i on acumulem experiències vitals especialment intenses i significatives. Això pot ser a casa, al barri o a l'altra punta del món. La ubicació es irrellevant, el que és important és l'experiència viscuda.

En el meu cas aquest lloc és el refugi Ventosa i Calvell, *el Ventosa*. I la vinculació neix un estiu llunyà de l'any 1984, una època de fanatisme escalador i de companys incondicionals a l'altra punta de la corda, molts dels quals encara perduren. Un estiu màgic on, a més de poder gaudir durant un mes d'una zona de muntanya encara no contaminada per organismes oficials, escalant fins a l'avorriment i explorant un territori, descobreixo un món, el del refugi, de la mà del seu guarda. Aquest guarda es convertirà, per a mi, en una mena de germà gran de la muntanya i, sens dubte, és el factor determinant a l'hora de donar a la zona, *al Ventosa*, aquesta consideració de lloc especial. La diferència, un cop més, no es el què sinó el com. No és simplement un guarda, es tracta de com és el guarda.

El segon element és, doncs, aquest guarda: Miquel Sánchez i Murcia. El «Boss» per als més propers, el responsable que, malgrat la fortuna d'haver visitat i gaudit de molts llocs fantàstics, *el Ventosa* sigui un dels indrets que més ha marcat la meua vida. Aquest és un llibre al voltant d'un guarda de refugi que ha fet d'aquest espai un lloc encara més especial, on ha configurat un petit ecosistema de gent al voltant seu i de la Belén —la seva companya, mare de la seva filla i coguarda— format per multitud de personatges molt diversos —quatre dècades donen per a molt— que anireu descobrint a mesura que aneu avançant en la lectura del llibre.

No és el primer cop que escric sobre el Miquel, i sempre és una excusa per recordar moments viscuts, experiències compartides i converses interessants i divertides. La nostra és una amistat que arriba a la seva expressió màxima quan, a més, l'amanim amb unes dosis de neu, el punt fort del Miquel com a muntanyenc. Mai deixaré de sorprendre'm amb la seva capacitat d'orientació a la neu enmig de la boira, de l'elegància del seu gir amb telemarc i de la seva capacitat per saber, sempre, on trobarem la millor neu.

Però, a partir d'aquí, el relat corre a càrrec d'una altra persona, el tercer element d'aquesta història, molt més capacitada que jo per a la narració de fets.

La Rosa M. Bosch és una *rara avis* en el món del periodisme generalista. Ha sabut entrar en un entramat social, el muntanyenc, en el qual —no ens enganyem— no és fàcil d'entrar. Aquells que de tota la vida estem vinculats al món de la muntanya sempre ens queixem del tractament que molts mitjans li atorguen, però cal dir que tampoc solem posar-ho fàcil perquè hi entrin i l'entenguin i, per tant, sovint ens hem de conformar amb el mal relat d'algunes anacròniques i sobrevalorades activitats vuitmilistes. La Rosa és una altra història, el seu és periodisme de pura sang. La Rosa ha trucat a la porta, ha preguntat, ha conegut gent i ha seguit preguntant, ha anat i ha vist i ha viscut, ha experimentat. Però, més important encara, ha sabut dedicar temps a escoltar les respostes, a recopilar-les metòdicament, a valorar-les i, sobretot, a contrastar la informació rebuda. En resum, ha fet periodisme.

He tingut la fortuna de coincidir treballant molts cops amb la Rosa. Ja fa molts anys d'aquell primer cop a Gran Canària, en una

cursa de muntanya, i l'experiència s'ha repetit unes quantes vegades als Pirineus, als Alps... I, més enllà de forjar una amistat amb ella, ha estat interessant —ho és, de fet— veure com ha anat entrant en aquest món muntanyenc, del qual s'ha convertit en la millor cronista de l'anomenada *premsa generalista*.

Aquest llibre és el resultat de moltes visites al Ventosa, de moltes excursions i de molt de temps compartit amb el Miquel i el seu entorn de família i amics. És el resultat d'escoltar atentament les històries i anècdotes que tots li hem explicat i de creuar la informació per donar coherència al relat. La Rosa ja forma part d'aquest ecosistema.

Aquest podria ser un llibre sobre guardes de refugi basant-se en un model. Però, honestament i sense desmerèixer a ningú, el Miquel no es pot utilitzar de model. Ve d'un motlle únic en què la generositat, l'honestedat i la passió per la seva feina són ingredients principals.

En el seu cas, la seva feina va molt més enllà de la simple gestió d'un negoci de restauració en un lloc de complicat accés i subministrament. El Miquel no acull clients en un refugi, acull persones a casa seva. Hi ha una diferència no gens subtil basada, un cop més, en el com, no pas en el què.

Sempre he pensat que, si un dia el Miquel —i la Belén— deixen de formar part del Ventosa i Calvell, jo no hi tornaré.

I sé que no seré l'únic.

QUIM FARRERO

XIMPLERIES LES MÍNIMES, AIXÒ ÉS UN REFUGI

Els guardes tenen fama d'esquerps, de persones que no estan per romanços i que gaudeixen de l'aïllament i la solitud. La muntanya és el seu aliment. Gestionar un espai en què el verb que mana és *compartir*—compartir la taula, el bany, l'habitació, els roncs i la suor amb un grapat de desconeguts— exigeix exhibir, de tant en tant, un caràcter militar perquè les coses rutllin. No tots els excursionistes que recalen al Ventosa i Calvell saben com s'han de comportar en un refugi. Això no és un hotel ni un restaurant a la carta. Cal entendre que ningú morirà per passar-se unes hores sense connexió *wifi*, ni per fer cua a la dutxa, ni per no poder escollir el menú del sopar. A més de 2.200 metres d'altitud, s'agraeix una mica d'empatia i de sentit comú. L'entorn ho compensa tot. Qui no ho entengui, millor que es quedi a casa.

—La primera vegada que vaig dormir al Ventosa, potser ja fa vint anys, vaig pensar que havia de fer el possible per passar desapercebuda i no contrariar-te.

—Per què ho dius, això? —pregunta, amb la mosca darrere l'orella, el Miquel.

—Només entrar, vaig presenciar com esbroncaves un jove a la porta del lavabo. Al cap d'uns minuts, quan vas tornar a la cuina, testimonis de l'escena em van explicar que l'individu en qüestió havia deixat el vàter fet una porqueria.

—La majoria de gent és respectuosa, però hi ha una minoria que... No em facis parlar! Una vegada estava servint el sopar i una

noia em va demanar que li portés l'amanida sense els trossets de formatge, que era vegana i que no tastava els làctics. Els vaig apartar de la safata per complaure-la i ella, amb cara de pomes agres, va replicar que no, que li preparés un plat diferent, que el formatge potser havia tocat els altres ingredients.

—Què vas fer?

—Vaig anar a la cuina, vaig agafar un altre plat i hi vaig posar un enciam sencer. Ella em va demanar el llibre de reclamacions. Hi ha gent que posa al límit la nostra paciència. Tingues en compte que ens hem anat adaptant a les demandes de persones amb necessitats especials, a les que tenen intolerància al gluten o als làctics i als vegetarians. Tenim alternatives i ens agrada complaure a tothom, però hi ha vegades que l'actitud intransigent d'alguns ens supera.

Aquest és el Miquel, un dels guardes més veterans del Pirineu, si no el que més, «el Boss» per als seus amics. Perfeccionista, innovador i aventurer, la seva presència imposa respecte. Quan cal, de portes enfora, ha de mostrar la seva versió més implacable; no en pot deixar passar ni una per garantir-ne la convivència. A la cuina, envoltat de la família i els companys, amb la música del malià Salif Keïta o de Van Morrison, l'aroma d'un bon guisat i cavil·lant quin cim pujarà l'endemà, es relaxa i és feliç.

El Ventosa i Calvell és, per al Miquel, com un fill; un fill gran amb qui bufarà aviat quaranta espelmes, però a qui encara segueix mimant. Aquest és el seu lloc al món.

—Em passa una cosa molt curiosa. Quan baixo a casa, a Vilamòs, l'endemà mateix, només llevar-me, ja tinc ganes de tornar cap amunt, sigui l'estiu o l'hivern, quan s'està més tranquil. Això pot semblar estrany, ja que vol dir que vull tornar a la feina —reflexiona en veu alta.

Sembla que el seu, més que un treball, és un estil de vida que enganxa.

Al Ventosa, un dels refugis del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, s'hi puja des de la Vall de Boí, municipi de l'Alta Ribagorça al qual pertany, i també des de la Vall d'Aran. L'accés es fa caminant, pel cap baix un parell d'hores des de la presa de Cavallers, la ruta habitual; encara que, en temporada alta, un helicòpter s'hi apropa cada setmana per deixar la càrrega

d'aliments i altres productes bàsics, que abans es transportaven a peu i en mules.

El Miquel fa, aquest 2022, quaranta anys, i la seva companya, Belén Ortiz, vint-i-tres, que guarden el Ventosa, la talaia de l'estany Negre, amb vistes privilegiades dels Besiberris, la Punta d'Harlé, el Pa de Sucre o el Tumeneia, entre molts d'altres cims. Un paradís solitari, especialment magnètic a l'hivern, i altament sol·licitat a l'estiu.

DE BARCELONA A AIGÜESTORTES AMB ESCAPADA AL MANASLU

El Miquel era un adolescent del Guinardó quan, el 1970, als quinze anys, va començar a treballar en una agència de publicitat a l'Eixample de Barcelona. En aquella època, compaginava la feina amb el batxillerat i les curses de mig fons, de 800 metres. Una agenda tan atapeïda l'abocava, irremissiblement i amb la complicitat benivolent de la seva mare, a fer campana alguna vegada per poder anar als entrenaments d'atletisme al seu club, el Barça. Més endavant, als disset anys, va descobrir la muntanya i ja res va tornar a ser com abans.

—El que feia a Publicitat Mediterrània m'agradava, però tot el dia pensava en els cims. Els divendres anava amb metro a l'oficina carregat amb la motxilla, els esquís, els pals, les botes..., amb tot l'equip per no perdre temps i, en acabar, poder sortir com un llamp cap al Pirineu —explica.

Al cap d'uns anys d'aprenentatge escrivint textos sobre diferents productes, els seus caps el van promocionar i li van començar a encarregar campanyes per a clients molt diversos.

—Una era per a una marca de sobrassada de Mallorca, una altra per a una firma de rodets de fotos... Estava bé, en certa manera era una feina estimulante i aprenia molt; però..., en aquella època, mirava endavant i no hi veia res, no sabia què passaria amb la meua vida, i això em posava molt, però que molt nerviós. El fet és que, quan vaig arribar per primera vegada al refugi, ja no vaig tenir mai més aquella sensació ni em vaig tornar a preguntar què seria

del meu futur. Sabia que havia trobat el meu lloc! —explica sense nostàlgia, mentre aboca en una cassola *king size* un paquet d'arròs Carnaroli per elaborar un *risotto* al vi negre del Priorat, una de les especialitats de la casa.

Ens trobem a començaments de juny del 2020 i el refugi es prepara per encetar una nova temporada d'estiu, amb no poques restriccions per l'impacte de la covid.

La gastronomia és una de les seves passions. Ho va descobrir a la força i amb espant quan es va trobar de cop que havia de cuinar per a vint, per a trenta, fins i tot per a setanta persones, la capacitat màxima del refugi. Aquest espai acollidor ple d'olles, paelles i vaixelles amb pedigrí, comprades en mercats de segona mà del sud de França, és el seu racó preferit. Aquí hi passa moltes hores, preparant plats per als hostes que cada tarda arriben cansats i afamats. Ell vol estar-se darrere el teló, entre bambolines i, amb molt de gust, delega el cara a cara amb els excursionistes en la Belén i en les persones que els ajuden durant la temporada alta: l'Ona, l'Helena, el Pau, el Joanes, la Nieves...

Aquest cop, els que tastaran el *risotto* són un grup d'amics i algun dels guies que cada dos per tres pugen amb els seus clients. Tots tenen ben après el ritual. Fer petar la xerrada mentre el Miquel cuina i, al capvespre, abans de sopar, uns quants glops de negroni, batejat com el còctel de l'estany Negre. El *negroni time*, instaurat per la Belén fa set o vuit anys, és un dels moments més esperats del dia.

Els guies Oriol Baró i Roger López de Haro són dos dels incondicionals, i darrerament també s'hi arriba força sovint Ferran Latorre, el primer català que ha aconseguit coronar els catorze cims de més de vuit mil metres del món. La cuina és el centre neuràlgic, un espai amb un cert glamur, on els convidats ajuden a rentar els plats i, si cal, a servir els àpats. Xoca veure muntanyencs, a qui sembla que només els interessi buscar vies d'escalada verges als Andes o a l'Himàlaia, que gaudeixen netejant el greix d'una olla o eixugant plats i gots, feines que a casa costen més de fer.

Tot es mou al voltant d'una taula acollidora, coberta amb unes estovalles de coloraines. Sona música africana, hi ha bon ambient i això ajuda que l'engranatge flueixi amb harmonia quatre dècades després de l'arribada del Miquel a aquí dalt, al juny del 1982, a la

tornada de la seva incursió iniciàtica al Nepal per intentar pujar la vuitena muntanya més alta del món.

—El 1982 vaig pactar, amb l'agència de publicitat, deixar la feina per poder anar al Manaslu, de 8.163 metres. Necessitava com a mínim dos mesos per completar l'expedició. En aquella època no tothom viatjava a l'Himàlaia, era el màxim, un somni. Jo havia estat al Marroc, també a les illes Svalbard, però mai a l'Índia ni al Nepal. Vam fer escala a Nova Delhi i encara tinc al cap aquells colors i aquelles olors tan intenses dels mercats de la part vella. I vaig pensar: això, això és el que busco! —explica.

Al seu costat, la Belén segueix a estones el relat. I la Niko, la filla d'ambdós, s'entreté a la terrassa xerrant amb els convidats i jugant amb la Neka, una gosseta labrador tot terreny.

Tots dos són grans viatgers i es van conèixer camí de Mali, d'on és la Niko. Quan tanquen el Ventosa, a l'octubre, és el moment de fer les maletes i buscar nous al·licients en qualsevol racó del planeta, especialment a l'Àfrica, un continent que estimen profundament, però que darrerament no han pogut trepitjar tant com voldrien.

El Manaslu va ser una experiència agredolça. L'expedició, liderada per Enric Font, estava integrada per Pere Aymerich, Jordi Canals, Esteve Vergés, el Miquel mateix i el metge Ton Ricart.

—L'Enric i el Pere formaven una cordada molt potent; els dos havien fet dos anys abans el Gasherbrum II (8.035 m), al Pakistan, que va ser la primera ascensió estatal a aquella muntanya. La idea era pujar i després baixar el Manaslu esquiant. Veient-ho ara, amb perspectiva i més coneixements, considero que hi hauríem d'haver renunciat, ja que vam arribar-hi en una època de molt mal temps i nevava moltíssim —recorda.

Després de diferents intents a la dècada dels cinquanta del segle passat, el 9 de maig del 1956, el japonès Toshio Imanishi i el xerpa Gyalzen Norbu van aconseguir ser els primers a coronar el Manaslu. Dos anys abans, una altra expedició del Japó va disgustar els habitants de Samagaon, l'últim nucli poblat de la ruta, per pujar aquest cim. Els vilatans estaven convençuts que els alpinistes que havien

gosat endinsar-se en aquesta muntanya en temporades anteriors havien enfurismat els seus déus i causat allaus que van destruir el monestir de Pung Gyen i van matar divuit persones. A causa de l'hostilitat de la població local, no va ser fins al 1971 que un altre equip, també del Japó, aconseguí tornar a ascendir-lo.

La història tràgica del Manaslu té més capítols. La matinada del 23 de setembre del 2012, una allau, que va arrasar els campaments tres i dos, va provocar onze víctimes mortals, entre elles l'activista català Martí Gasull, un dels fundadors de la Plataforma per la Llengua.

El Miquel em suggereix fer una ullada al blog de Ton Ricart, «Mal de Muntanya», on documenta amb molta precisió el dia a dia de l'expedició. El grup va arribar al campament base, a 3.850 metres, el 12 d'abril i, tot seguit, ja es van dedicar a muntar els camps d'alçada. Del mes i mig que van estar-se al Manaslu, només van gaudir de sis dies sense neu, cosa que va complicar molt la seva progressió cap al cim.

—Vam deixar un dipòsit amb material d'escalada, combustible i aliments a poc més de 6.000 metres, i també vam instal·lar les cordes fixes fins al camp tres, a uns 6.350 metres. El dia que vam acabar de portar més amunt tot el necessari per preparar l'atac final, ens vam adonar que hi havia hagut una allau i s'ho havia emportat tot. No vam poder recuperar pràcticament res. Quina mala sort! I, a més, el temps seguia sent dolent —comenta.

Amb el menjar sota mínims, no tenien gaires opcions, havien d'anar per feina i van decidir iniciar l'ascens sense dilacions i en estil alpí, la manera considerada més pura i compromesa de pujar un pic. Els expedicionaris van arribar el 5 de maig al campament cinc, que fregava els 7.000 metres. Hi van dormir i, l'endemà, en van baixar tots, excepte l'Enric i el Pere, els dos elegits per enfilat cap al cim.

El mal temps els continuava assetjant i pràcticament no podien sortir de la tenda, plantada a uns 7.400 metres. Els seus companys esperaven a baix, al camp dos, i seguien il·lusionats, però també amb temor i angoixa, les passes de l'Enric i el Pere, que, finalment, el

dia 9, van fer un primer intent i van aconseguir avançar fins als 7.600 metres. A aquesta altitud, a la zona de la mort, fer quatre passes ja és molt. L'alçada, el fred i l'estrès que genera la incertesa van consumint els cossos i l'ànim. El fort vent va fer recular els alpinistes i esperar-se fins que arribés el millor moment.

—L'endemà va tornar a nevar i a nevar... El dia 11 ja no vam aconseguir parlar amb ells, i el 12, amb més visibilitat, vam divisar les traces d'una allau. La seva tenda havia desaparegut. I ells també. No s'han recuperat mai els seus cadàvers. Vaig sentir molta pena. Tot i que en aquell moment no vaig dir *mai més*, sí que vaig tenir la sensació que això dels vuitmils potser no era per a mi. Comportava massa esforç per a la recompensa que pots tenir, passes molt de temps allà dalt preparant-ho tot per fer el cim, pugues un munt de vegades pel mateix camí per aclimatar-te i portar-hi el material... En realitat, el que fas és caminar cada dia, caminar molt, però escalar, que és el que a mi m'agrada, escales poc. Em va satisfer més com a experiència de vida que com a experiència alpinística —afegeix.

A finals de maig, amb molta tristesa, l'expedició aterrava a Barcelona sense el Pere ni l'Enric. Caminant per la Rambla de Catalunya per anar a veure els seus companys de l'agència de publicitat, el Miquel rumiava sobre el seu futur. Més que rumiar, es reafirmava en la decisió que havia pres un mesos abans. Havia arribat l'hora de la veritat, de tancar una etapa que s'havia allargat durant més d'una dècada. La perspectiva de llevar-se cada matí, agafar el metro i passar el dia en un despatx no el seduïa en absolut, per molt creatiu que fos el seu treball i per molta gent interessant que hi pogués conèixer. A més, quan tornes d'un viatge o d'una expedició on tot és radicalment diferent i has viscut situacions al límit, adaptar-te a la quotidianitat fa vertigen. Per al Miquel, fer el pas va ser ben natural.

—Quan vaig arribar a Barcelona des del Nepal, em vaig deixar de preocupar per què faria. Em van oferir tornar a l'agència, però jo sabia que no volia una vida convencional; el que buscava era l'aventura, la muntanya, viatjar. Si tornés a néixer voldria aquesta mateixa vida; he pogut fer el que he volgut. No he vist cap refugi que m'agradi més que aquest per la seva ubicació, davant de l'estany Negre.

Així que, l'estiu del 1982, als vint-i-set anys, encetava un nou capítol al Ventosa i Calvell. Els seus pares i el seu germà no s'ho podien creure. Com gosava deixar una feina fixa i amb moltes possibilitats de prosperar? Havia embogit? Per quina maleïda raó se li havia ficat al cap anar a l'Himàlaia i viure com un ermità a més de 2.000 metres? A casa dels Sánchez-Murcia ningú practicava l'alpinisme. L'avi matern, el Viviano, va ser campió de Catalunya de ciclisme, i un oncle va guanyar una etapa de la Vuelta a España, però a cap dels membres de la seva família se li havia passat mai pel cap enfilarse per parets ni lliscar per la neu amb uns esquís.

L'oposició dels pares no va trastocar els seus plans, el somni de ser guarda ja feia temps que no el deixava dormir. Aquesta és una feina amb una certa aura de romanticisme, si més no aleshores, quan l'aïllament i la connexió amb la natura eren molt més contundents. Li fascinava la idea de llevar-se cada dia envoltat de cims, no només els caps de setmana, i per això havia explorat la possibilitat de portar algun dels refugis que la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i el Club Excursionista de Catalunya (CEC) tenen al Pirineu.

—Desitjava tant sentir aquella sensació de viure a la muntanya... Em semblava extraordinari pujar a un refugi i trobar-me una persona que ja hi era abans que jo hi arribés, que no es movia d'allí. Quina vida tan idíl·lica! Jo també la volia tastar. La primera vegada que vaig anar al CEC a demanar informació, em van remarcar que una condició innegociable era que tingués parella, pensaven que una persona tota sola no hi aguantaria massa temps. Així que, quan vaig començar a sortir amb Carme Valldosera, abans d'anar al Manaslu, em van trucar del CEC i em van oferir guardar el Ventosa i Calvell.

—Bingo!

—Sí, en tenia tantes ganes... Va ser una gran notícia!

El Miquel va passar la primera temporada al refugi amb la seva companya, la Carme, i a l'hivern es va traslladar al Xalet del CEC de la Molina. L'aclimatació al Ventosa va ser veloç. Si un dia es quedaven sense menjar o necessitaven un medicament, baixaven corrent fins a la presa de Cavallers, on deixaven aparcat el cotxe, i en deu minuts es plantaven a la més que tranquil·la civilització de Barruera o de Boí. La ruta més ràpida per arribar al refugi suposa

vorejar aquest embassament del riu Noguera de Tor i travessar prats per acabar enfilant-se per un terreny escarpat i rocós fins a l'estany Negre. La majoria dels mortals triguem com a mínim unes dues hores; el Miquel, la meitat.

Això de quedar-se sense pa o aspirines, posar-se les vambes i fer 400 metres de desnivell cara avall per arribar al poble més proper tenia, i té, la seva gràcia. I si et piques amb un amic per veure qui va més ràpid i qui és capaç de portar més pans a l'esquena, sembla que encara en tingui més. Aquí no s'hi val allò de trucar a la porta del veí del costat quan fas curt de sal!